

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 30. De modo quo faciendæ sunt matrimonii promulgationes,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

num. 2. Sed contraria multo plurium est quos in sequenti nu. 3. idem refert sequiturque, nec immerito: quia ante Concil. Trident. fuisse validum matrimonium omnis denunciationibus satis intelligitur ex iis quæ de tali matrimonio idem Concilium statuit initio ante citati capituli primi: ea nimirum, quæ vocat clandestina, esse vera, quantumcumque Ecclesia Dei iussu de causis illa semper sit detestata, atque prohibuerit.

Neque dici potest defuisse vera esse per decretum irritationis matrimonij clandestini factum in fine eiusdem capituli: quia quamvis prius egisset de denunciationibus matrimonio præmittendis, & de præsentia Parochi & testium eis adiungenda: faciens ipsum decretum irritationis, meminit solius præsentia Parochi & testium, nec circa denunciationes quidquam immutat: sed illud quod per Conc. Lateran. de illis statutum erat, quia in desuetudinem passim abibat, in pristinam obligationem & statum restituit: ut satis indicant illa eius verba *Sa. ri Concilij Lateranensis vestigiis inherendo, &c.* Quæ autem in contrarium afferuntur: solvuntur dicendo præcipi ut denunciationes matrimonio præmittantur, quoad recte & rite, non autem in quoad valide agendum, ut patet ex solutionibus quas Sanchez ibidem habet num. 4.

De eo quod talium denunciationum omissione, matrimonium censendum sit clandestinum sufficienter ad incurrendum iuris pœnas, in cap. fin. De clandest. despos. impositas contrahentibus clandestinum matrimonium: copiose docet ipse Sanchez lib. 3. disp. 1. Quia in re tanquam spectante maxime ad forum æternum, non est necessarios immorari atque apud eum videndum relinquere possumus. Interea monendo quod Sotus aduertit in 4. dist. 28. quæst. 1. art. 2. col. 5. nec excommunicationem, nec aliam censuram esse iure communi impositam contrahentibus sine matrimonij promulgationibus.

223. ADVERTENDUM EST autem mortaliter nihilominus peccare tam ipsos quam Parochum assistentem ipsorum matrimonio non præmissis denunciationibus. Quod idem Sanchez in sequenti disp. 5. nu. 6. probat. Tum quia talis omisio est transgressio Ecclesiastici præcepti, quod in eod. cap. fin. & in Concil. Trident. sess. 24. cap. 1. De reformat, matrimonij datur in materia gravissima, prout patet ex malis, quæ ex eadem omissione oriri possunt gravia, prout ibidem à Concil. Trident. notatur. Tum quia idem Concilium in sequenti cap. 5. negans spem dispensationis obtinendæ iis qui denunciationibus omisissis contraxerunt ignoranter in gradibus prohibitis: causam negationis subiungit his verbis: Non enim dignus est qui Ecclesiæ benignitatem facile experiat, cuius salubria præcepta temere contempsit. Quæ verba indicant culpam plusquam venialem: cum temerarium contemptorem vocare, spemque dispensationis adeo rigide negare non solum culpam venialem, alienam sit à more & benignitate Ecclesiæ. Eandem sententiam sequentes plurimidem auctor ibidem refert.

224. Verumtamen sunt aliquot casus in quibus exculatio esse potest à peccato mortali. Primus est, quem ex D. Anton. & Palud. Sylvester habet in verbo *Matrimonium sexto quæ. 7. dicto 6.* quando consuetudo est, ut tales denunciationes non fiant, sed solum ut contrahantur sponsalia solemniter & publice, multo ante matrimonium, ut interim manifestari possit, an impedimentum subsit. Secundus est, cuius idem Sylvester ex aliis meminit in præc. dicto 2. quando contrahentes sunt iuris ignari. Tertius est, quando impetrata est Episcopi dispensatio, de qua in sequentibus. Quartus est, quando urget gravis causa, nec adiri potest Superior qui dispense: qualem causam Sylvester in eodem dicto 2. & Sotus in 4. dist. 18. quæst. 1. art. 2. col. 4. constituant verecundiam: ut cum quis egregie nobilis ducit ignobilem & timentur parentes; aut cum ditissimus pauperem, vel senex iuenculam, aut cum duo vixerunt diu tanquam maritus & vxor, erubescunt tunc adhibere talem solemnitatem. Addit adhuc Sotus, & merito, periculum quod timetur ne per denunciationes institutas ad matrimoniorum impedimenta cauenda, obstacula sint per aliquorum malevolentiam, aut inuidiam, aliamve malitiam, ne ipsa matrimonia contrahantur. Quintus est, quem habet Sylvester dicto 7. cum Principes contrahunt nec consuetum est eorum matrimoniis denunciationes

præmittere: quia nimirum magna cum deliberatione, solent sua connubia tractare.

CAPVT XXX.

De modo quo faciendæ sunt matrimonij promulgationes.

S V M M A R I V M.

225. Modus faciendæ promulgationes iure communi præscriptus, & de parochia in qua, & Parochi à quo sunt faciendæ.
226. De diebus quibus faciendæ sunt matrimonij promulgationes.
228. Non est contra præscriptum Ecclesiasticum promulgationes matrimonij in tempore & loco non sacro fieri: & casus in quo postponi possunt celebrationi matrimonij.

IN cap. fin. De clandest. despos. statuitur ut promulgationes matrimonij fiant in Ecclesia per Presbyteros competentis termino præfixo. Concilium vero Trident. sess. 24. cap. primo De reform. matrim. præscribit, ut fiant ter à proprio contrahentium Parochi, tribus continuis diebus festiuis in Ecclesia, intra Missarum solemniam. Cui præscripto congruenter Sanchez lib. 3. disp. 6. hæc documenta tradit.

PRIMUM EST num. 4. Quando contrahentes sunt diuersarum Parochiarum, denunciationes faciendas esse in vtraque Parochia: hoc enim requiritur ut à proprio contrahentium Parochi, factæ esse dicantur & ut obtineatur finis propter quæ præscribuntur. Nam is est, ut facientes contrahentium impedimenta, illa detegant. Qui autem sunt in parochia mulieris, v. g. licet huius impedimenta cõmuniter scire possint, non tamen impedimeta viri, cum sit alterius parochiæ in qua proinde faciendæ quoque sunt denunciationes ad illa detegenda. Vnde idem auctor sub fine præcedentis disputationis argumentum sumit ad asserendum quod Henricus docet libro 11. ca. 5. 3. in margine lit. D. peccatū esse mortale si denunciationes non fiant in vtriusque contrahentis parochia. Ceterum si vnus & idem diuersas habeat parochias, debent fieri denunciationes in ea, in qua verosimilius est sciri impedimenta; ut in ea, in qua fuit antiqua parentū habitatio.

SECUNDUM DOCUMENTUM num. 5. Tales denunciationes debere fieri à proprio contrahentium Parochi: ita enim Concil. Trident. iubet: quæquam possunt fieri ab eo, siue per se, siue per alium cui dederit licentiam faciendi: sicut concessione eiusdem Concilij in eodem cap. 1. potest matrimonio assilire, siue per se siue per alium Sacerdotem.

TERTIUM DOCUMENTUM numero 7. Quamuis in alia parochia quam in propria contrahentium plures inueniri possint qui matrimonij impedimenta detegant: in ipsa tamen propria, non autem in alia, faciendas esse denunciationes, neque requiri ut in vtraque fiant: quia id nullum ius præcipit.

QUARTUM DOCUMENTUM num. 8. Quod Concilium Trident. decernit tribus continuis diebus festiuis denunciationes fieri debere, non esse ita accipiendum, quin aliquot dierum intervallum possit intercedere. Non enim excludere omnium dierum festiuium, sed tantum festorum meditationem, probatur ex fine talis decreti: qui est, ut detegantur matrimonij impedimenta. At si denunciationes deberent sibi esse ita immediatæ, vt excludatur omne dierum intervallum, non suppeteret tempus ad recogitanda, opponendaque impedimenta esse.

Si obitias fieri posse, ut plures dies festiui se immediate sequantur: idem respondet consentaneum esse eidem fini; ut tunc, sicut cum ex aliqua causa, vna tantummodo denuntiatio faciendæ est pro tribus, expectetur per aliquod temporis spatium, ne denunciationes nullius momenti efficiantur. Quantum autem esse debeat illud spatium, relinquatur prudentis arbitrio definiendum inspectis circumstantiis: cauendo non modo ne nimis breue sit, sed etiam ne nimis longum: ita ut parochiani obliuisci possint vel desides reddi ad detegenda impedimenta.

QUINTUM DOCUMENTUM num. 9. Cum decreti Concilij

Concilij Tridentini constituitur ut denunciations fiat in Ecclesia diebus festiuis inter Missarum solemnias; si uero sit ut ad multorum notitiam matrimonium pertineat, sicque ut impedimenta facilius detegantur, tunc enim solet magna hominum copia confluere: ei autem fini satisfieri possit quando extra Ecclesiam loco conuenienti, aut die non festiua; aut extra Missarum solemnias conuenit magna populi copia ad aliquam deuotionem, ut ad audiendum uerbu Dei; si denunciations tunc fiat, non censei id ipsum decretum uolatu. Neque obstat, quod forte dies aut locus non sit sacer, quia si matrimonium ipsum extra tempus & locum sacrum potest celebrari, cur non poterunt illius denunciations fieri?

Adde Concil. Trident. ad memoratum decretum: cum probabiliter suspicio fuerit, matrimonium posse malitiose impediri, si precesserint tres denunciations: tunc sufficere uel ut una tantum fiat, uel saltem Parocho, & duobus uel tribus testibus presentibus matrimonium celebratur: & deinde ante illius consummationem denunciations in Ecclesia fiat, ut si aliqua impedimenta subsint, facilius detegantur.

CAPVT XXXI.

De accusationibus impedimentorum matrimonij, quarum intuitu promulgationes sunt instituta.

SUMMARIUM.

- 218 Obligatio reuelandi, quam promulgationes matrimonij inducunt, est sub mortali.
- 229 Duo casus excepti.
- 230 Aliquot casus in quibus repellitur quis ab accusatione matrimonij.
- 231 Accusationum propositarum specialia quadam, in quibus a ceteris accusationibus differunt.

218. **F**ACTA matrimonij promulgatione, is qui nouit esse impedimentum, debet illud significare. Primo quidem, si faciat ex peccato occulto, ipsi contrahenti iuxta modum corripiendi proximum a Christo traditum Math. 18. Deinde uero si id non sufficiat, significare illi cui matrimonium promulgauit: eum autem qui denunciare recusat mortaliter peccare, prout aliis citatis Sanchez habet lib. 3. disput. 13. nu. 2. Probatur: quia causa est cur contrahentes graue detrimentum incurrant nullitatis matrimonij: quam nulla temporis diuturnitas tollit, perseverante semper impedimento: & per quam sunt in perpetuo concubinatu ac filios suscipiunt illegitimos. Et quamuis impedimentum esset ex minoribus, tamen grauissima sacramento matrimonij fieret in eo iniuria: ut pote quod iniretur contra Dei & Ecclesiae statura. Istudque procedit ex eodem auctore & aliis quos citat quantumcumque impedimentum sit occultum nec probari possit.

229. Nihilominus duo sunt casus in quibus nemo ad talem accusationem tenetur. Prior est, quando cognoscens impedimentum, simul nouit contrahentes celebraturos matrimonium cum ignorantia probabili, & impedimentum sic occultum est ut probabile sit nunquam ipsum in aliorum notitiam venturum nisi ipsemet significet: simulque probabile sit securum scandalum & magnam perturbationem si significet. Nam in tali casu neque Parochum neque Confessarium contrahentium debere illis tale impedimentum significare; sed potius illos in sua bona conscientia relinquere, ex Nauar. in Enchir. Cap. 22. num. 83. & aliquot aliis notat Sinch. 2. in ead. m. disput. 13. num. 4. Addens id uerum esse, quantumcumque denunciatio sub poena excommunicationis praecipitur, & impedimentum probari posset. Posterior casus est, quando is qui impedimentum nouit existimat suam accusationem non profuturam: ut quia non crederetur ei, cum id non possit probare, prout habet Syluest. in uerbo Matrimonium sexto quaest. 9. uel quia ipsius accusatio non admittitur, ut fieri potest in sequentibus casibus.

230. Primus si nolit iurare uerum esse quod obicit uel certa iurare se non ex odio, uel timore, sed sincere accusare ex cap.

Not ficamus & ex cap. D. parentela tam 1. quam 2. causa 35. quaest. 6. Deinde si extraneus sit, & praesentes sint consanguinei; qui testificari possint ex cap. 1. eiusdem quaestionis. Nihil obstat tamen, quin accusare possit per consanguineos, aut etiam per se illi debent, ipseque sit ex vicinis antiquioribus, & ueracioribus, iuxta ea quae in uerbo Matrimonium 9. quaest. 1. Syluester habet. Tertio, si absens sit, tantumque accuset per literas ex cap. 2. Qui matrimonium accusare possint. Quarto, si accuset iurata, & ut pecuniam extorqueat, ex cap. Significante eod. tit. Postremo, si post factam promulgationem, non accuset antequam matrimonium contrahatur: nisi probauerit se ante fuisse legitime impeditum: uel certe iurauerit se impedimentum illud intellexisse tantum post contractum matrimonium ex cap. finali eod. tit. Adde uel coactus sit moram trahere in correptione fraterna, quam denunciationi praemittendam esse diximus. Nam obligatio denunciandi non uiget, quando uacandum est eidem correptioni, seu donec iudicio uiri prudentis ea nihil prodesse uideatur, prout in ead. disp. 13. Sanchez num. 3. sub. finem tangit. Bene addens in sequentium. 8. eum qui scit impedimentum occultum, & simul scit contrahentes dispensationem occulte impetrasse pro foro interno, non teneri denunciare: quia nullum est periculum peccati in contrahendo, impedimento illa ratione ablato.

231. **R**ESTAT obseruandum quod ex D. Thoma habet Sotus in 4. di. in 1. 41. quaest. vi. ca. vi. sub. finem: Eam de qua hic loquimur non esse proprie matrimonij accusationem, sed potius denunciationem: ideoque multa concedi in ea, quae non habent locum in uera accusatione: quorum Syluester quoque meminit in uerbo Matrimonium nono, quaest. 5. Primum est, ut idem possit accusator esse & testis. Secundum, ut non exigatur iuramentum calumniae. Tertio, ut facta hac accusatione, contumax possit condemnari lite non contestata ob periculum in mora, ex cap. finali. Ut lite non contestata. Porro. Quarto, ut consanguinei & parentes admittantur ad denunciationem impedimenti matrimonij, ex cap. Videtur Qui matrim. accusare possint. Quinto, ut in hac accusatione ualeat testimonium ex solo auditu: soloque uerbo sine scriptura, ipsum fieri possit. Nonnulla alia de hisde accusationibus uideri possunt apud eundem Syluestrum in eodem uerbo.

CAPVT XXXII.

De dispensatione omittendi promulgationes matrimonij.

SUMMARIUM.

- 232 Potestas dandi talem dispensationem, Ordinarius habet: sique diuersim conuigēs habeant, sufficit alterutrius dispensatio.
- 233 Generalis Vicarius Episcopi potest eandem dispensationem dare, non uero Parochus.
- 234 Quatenus possint Episcopus & Vicarius ipsius delegare suam in hac re potestatem.
- 235 Neuter potest nisi iusta de causa dispensare: & duodocim tales causa.
- 236 Quando Superior obligetur talem dispensationem dare: & quid liceat, cum ipse adiri non potest, aut iniuste eam negat.
- 237 Peccatum est mortale consummare matrimonium antefactas illius promulgationes.
- 238 Non uero ante Ecclesiae benedictionem: & quod contrahentes si ab aliis non detegantur ipsorum impedimenta, ipsi sub mortali teneantur detegere se in illa.

DE dispensatione omittendi promulgationes Matrimonij, queritur potissimum quis eam dare possit, & qua de causa possit dari. Cui quaestioni satisfacimus aliquot propositionibus.

Prima est, Non modo Papam, sed etiam Episcopum dare posse talem dispensationem. Hec patet ex Concil. Trident. sess. 24. De refor. matrim. cap. 1. illis uerbis: Nisi Ordinarius expedire iudicauerit ut praedictae renunciations remittatur;

quod